

Wijzigingen in de Arbowet: hoe u uw arbobeleid verrijkt

Simon Troost (AdviceSelect)

Waar gaat het over.....

Ik wil dat de positie van de preventiemedewerker en de samenwerking met de arbodienstverleners wordt benadrukt en de adviserende rol van de bedrijfsarts bij verzuimbegeleiding van individuele werknemers helder wordt

Wat eraan vooraf ging (1)

- Rapport uit 2011 over de bedrijfsarts
  - twijfel over onafhankelijkheid
  - beperkte toegankelijkheid
  - weinig aandacht voor preventie
  - onvoldoende samenwerking met de reguliere gezondheidszorg
  - weinig kennis binnen de reguliere zorg over de factor arbeid
- SER (2012)
  - adviezen m.b.t. arbo in het algemeen en specifiek de positie bedrijfsarts en het melden beroepsziekten
  - geen hogere kosten zorgverzekeringswet
  - kosten voor de bedrijfsarts en uitvoering wet verbetering poortwachter voor de werkgever

Wat eraan vooraf ging (2)

- SER (2014)
  - werkgever blijft de regie voeren op verzuim en duurzame inzetbaarheid in samenspraak met de medezeggenschap
  - focus van verzuimbegeleiding naar preventie
  - gewone zorg en arbozorg samenwerken en informatie uitwisselen
  - wettelijke minimum eisen contract bedrijfsarts
  - vrije toegang werkplek door bedrijfsarts en arbodeskundigen
  - meer aandacht voor PAGO / PMO en de opvolging
  - gekozen preventiemedewerker
  - preventiemedewerker moet gaan samenwerken met arbodeskundigen en de medezeggenschap

Per 1 juli 2017

**Staatsblad
van het Koninkrijk der Nederlanden**

Jaargang 2017

22

Wet van 25 januari 2017, houdende wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet in verband met de versterking van de betrokkenheid van de werkgevers en werknemers bij de arbodienstverlening, de preventie in het bedrijf of de inrichting van de werkgever en de randvoorwaarden voor het handelen van de bedrijfsarts, en enige andere wijzigingen

Arbowet (wijziging in 2005)

- Het instellen van de “preventiemedewerker”
- Flexibel omgaan met de verplichte deskundige bijstand
- Op basis van een Europese regel (artikel 7 van richtlijn 89/39/EEG) en een arrest van het Europese hof:
  - de organisatie van de beschermings- en preventieactiviteiten: in beginsel intern en alleen bij onvoldoende mogelijkheden extern.

Wijziging op 1 juli 2017

Arbowetgeving

Deskundige bijstand
door een of meer
deskundige werknemers
=
preventiemedewerker(s)

Deskundige bijstand
door de bedrijfsarts,
kerndeskundigen en
andere deskundigen
Maatwerk of
vangnetregeling

Handhaving
Artikel 27 en
33
&
Reparatie 28a

Wetswijziging

Preventiemedewerker (artikel 13)

- De werkgever laat zich bijstaan door een of meer deskundige werknemers. Ze....
  - hebben een zodanige deskundigheid, ervaring en uitrusting
  - zijn zodanig in aantal
  - zijn gedurende zoveel tijd beschikbaar
  - zijn zodanig georganiseerd
- dat zij de bijstand naar behoren kunnen verlenen.
- moeten zelfstandig en onafhankelijk t.o.v. de werkgever de taak kunnen uitvoeren

Taken preventiemedewerker

- a) Het verlenen van medewerking aan het verrichten en opstellen van de RI&E.
  - b) Het adviseren aan en nauw samenwerken met de **bedrijfsarts, arbodeskundigen**, de medezeggenschap over de genomen en de te nemen maatregelen, gericht op een zo goed mogelijk arbeidsomstandighedenbeleid;
  - c) De uitvoering van de maatregelen, bedoeld in onderdeel a, dan wel de medewerking daaraan.
- In de risico-inventarisatie en -evaluatie worden wijze van organiseren en kennisniveau beschreven (artikel 13 lid 9)

Medezeggenschap (1)

- De OR of PvT heeft instemmingsrecht met
  - de keuze voor de preventiemedewerker (persoon)
  - diens positionering in de organisatie
  - de taak (was al op grond van artikel 27 lid 1d WOR)
- WOR: artikel 27, derde tot en met zesde lid is van toepassing.
- Let op: tweede lid is niet van toepassing. Aanvragen en verlenen van instemming: vormvrij

Niet voor de zittende

Verplichte bijstand

Bedrijfsarts en kerndeskundigen

Verplichte deskundige ondersteuning

- Naast de preventiemedewerkers laat de werkgever zich **adviseren** door een bedrijfsarts, een of meer gecertificeerde (kern)deskundigen of gecertificeerde arbodienst

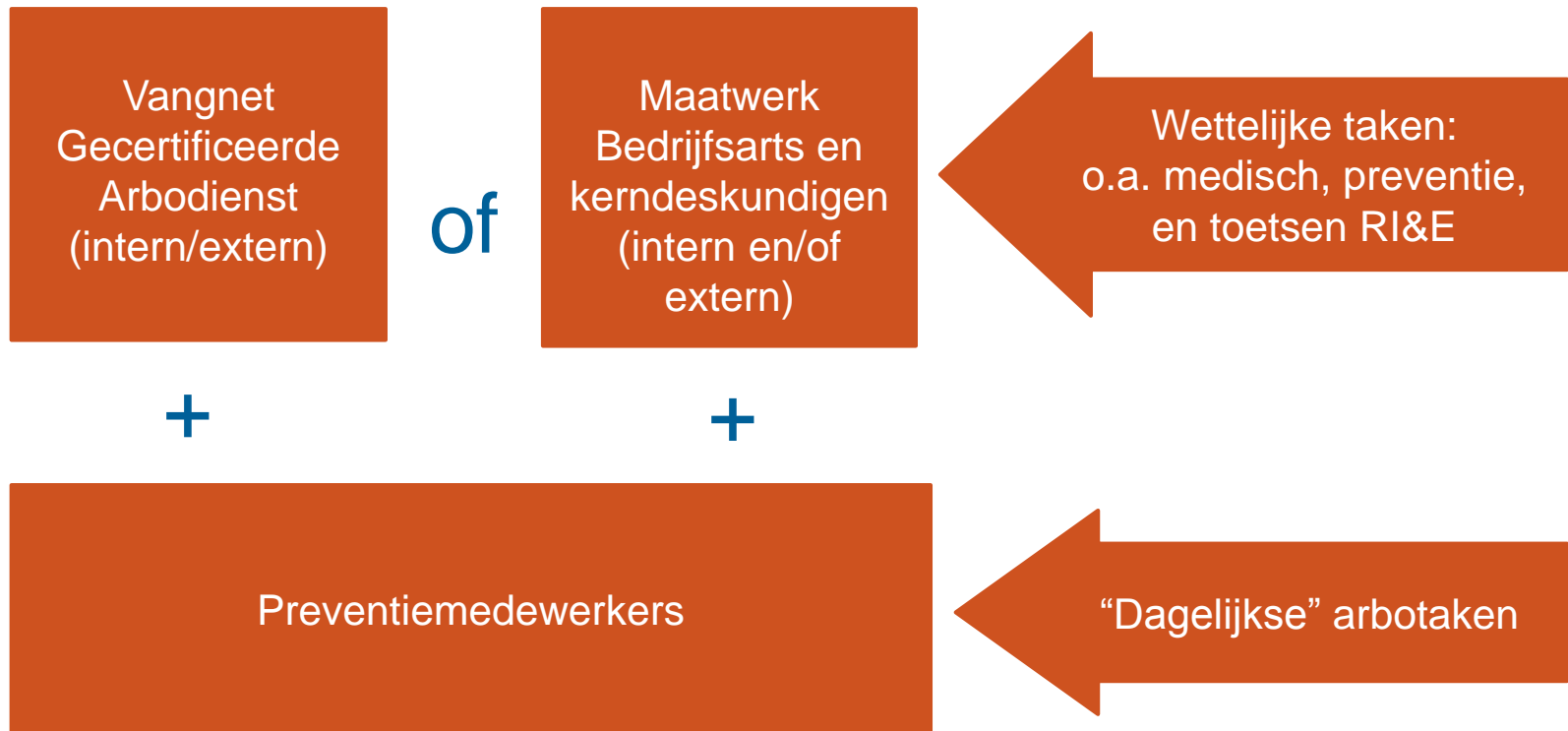
Was bijstand: deze wijziging benadrukt dat de regie en eindverantwoordelijkheid bij de werkgever ligt

Taken

- Verzuimbegeleiding, regels WvP uitvoeren
- Uitvoeren periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek
- Het uitvoeren van aanstellingskeuringen (indien van toepassing)
- Consultatie over gezondheidskundige vraagstukken in relatie tot de arbeid (≠ ziek)
- Toetsen van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en daarover adviseren

(1 tot 4 altijd door de bedrijfsarts, 5 door kerndeskundigen)

Twee keuzes

Maatwerkregeling

- Na overeenstemming met de medezeggenschap of vanuit de CAO toegestaan
- Periode voor de duur van 5 jaar of er moet eerder een wijziging van de CAO of regeling zijn
- Binnen de maatwerkregeling organiseert de werkgever de in te schakelen kerndeskundigen zelf.
  - Voordeel:
    - optimaal aanpassen aan eigen visie
    - afgestemd op behoefte en risico's
  - Nadeel:
    - keuze ingegeven door financiële motieven
    - samenwerking moet je ook regelen

Vangnetregeling (1)

- Als er geen overeenstemming is met de medezeggenschap of in CAO geregeld
- Dan is een gecertificeerde interne arbodienst *) verplicht.
- Als dat niet kan: een gecertificeerde externe arbodienst *)
- Voordeel:
  - one stop shopping
  - zelf minder coördinatie
- Nadeel:
  - op afstand
  - mogelijk hogere kosten

*) <http://www.sbca.nl/>

Voor beide regelingen geldt (1)

- Taken en bijstand worden doeltreffend uitgevoerd
- De deskundige personen verlenen hun bijstand met behoud van zelfstandigheid en onafhankelijkheid ten opzichte van de werkgever.
- Zijn zodanig uitgerust, in aantal, georganiseerd en gedurende zoveel tijd beschikbaar dat ze de taak goed kunnen uitvoeren
- Bedrijfsarts moet beroepsziekten melden bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten

Voor beide regelingen geldt (2)

Bedrijfsarts:

- e. doeltreffende toegang voor de medewerkers
- f. mogelijkheid om de werkplek te bezoeken
- g. second opinion op verzoek werknemer (!) door andere bedrijfsarts (behalve bij zwaarwegende argumenten)

De werknemer heeft weet van de faciliteit, geen onnodige drempels qua plaats en tijdstip consult. Werkgever wordt niet geïnformeerd over het consult, de aanleiding noch de uitkomsten van het consult op tot personen herleidbaar niveau; Ofwel anoniem factureren 😊

Voor beide regelingen geldt (4)

Bedrijfsarts:

- h) adequate regeling voor afhandelen van klachten
- i) samenwerking met de medezeggenschap, preventiemedewerker en andere deskundigen
- j) adviseren over de preventieve maatregelen betreffende het arbobeleid bedoeld in artikel 3

De second opinion en klachtenregeling worden in het arbobesluit uitgewerkt

Voorstel uit de internetconsultatie

De wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheden

> [Hoog contrast](#)

Tekstgrootte

[Home](#)

[Particulieren](#)

[Ondernemers](#)

[Overheidsinformatie](#)

[Over deze site](#)

[Contact](#)

[English](#)

[Help](#)

[Sitemap](#)

Zoeken

Vul een zoekterm in

[Zoek consultatie](#) >

[Zoek uitgebreid](#) >

< [Terug naar zoekresultaat](#)

[Consultatie gegevens](#)

> [Reacties op consultatie \[92\]](#)

> [Home](#) > [Overheidsinformatie](#)

Internetconsultatie

> [Home internetconsultatie](#)

Wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met een second opinion en klachtenprocedure bij de bedrijfsarts

Het ontwerpbesluit wijzigt het Arbeidsomstandighedenbesluit. Het betreft een uitwerking van het wetsvoorstel tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet (Kamerstukken 34 375). Er zijn bepalingen opgenomen over de second opinion bij een andere bedrijfsarts en de klachtenprocedure van een bedrijfsarts.

Consultatie gegevens

Publicatiedatum	05-12-2016
Einddatum consultatie	09-01-2017
Status	Gesloten
Type regeling	AMvB
Organisatie	Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Acties

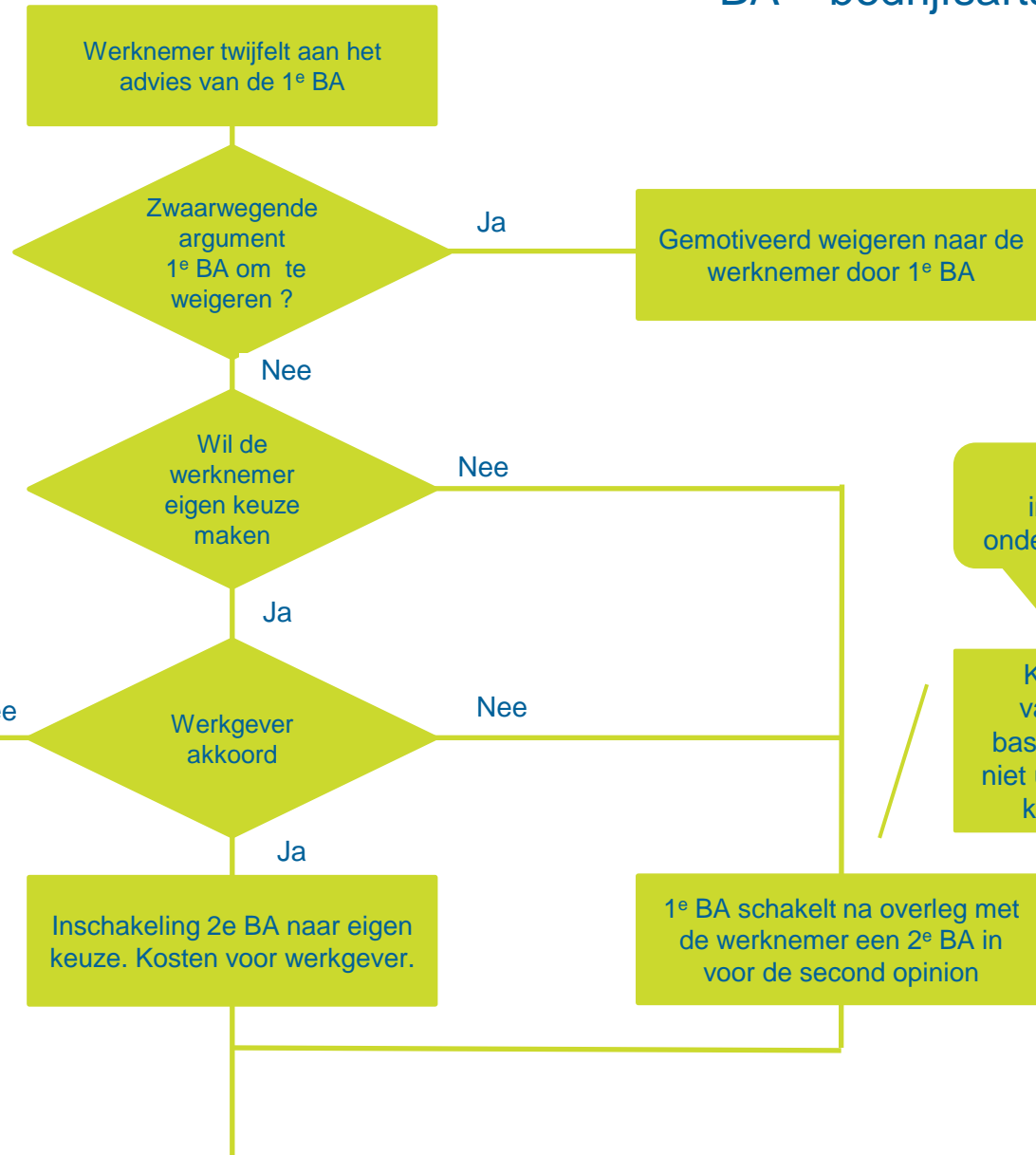
- [Notificaties per e-mail](#)
- [Doorsturen](#) >
- [PDF-documenten openen](#)
- [Afdrukken](#)

Delen

BA = bedrijfsarts

- Verzuimbegeleiding
- Pago
- Consultatie
- Niet: aanstellingskeuring wet op de medische keuringen van toepassing

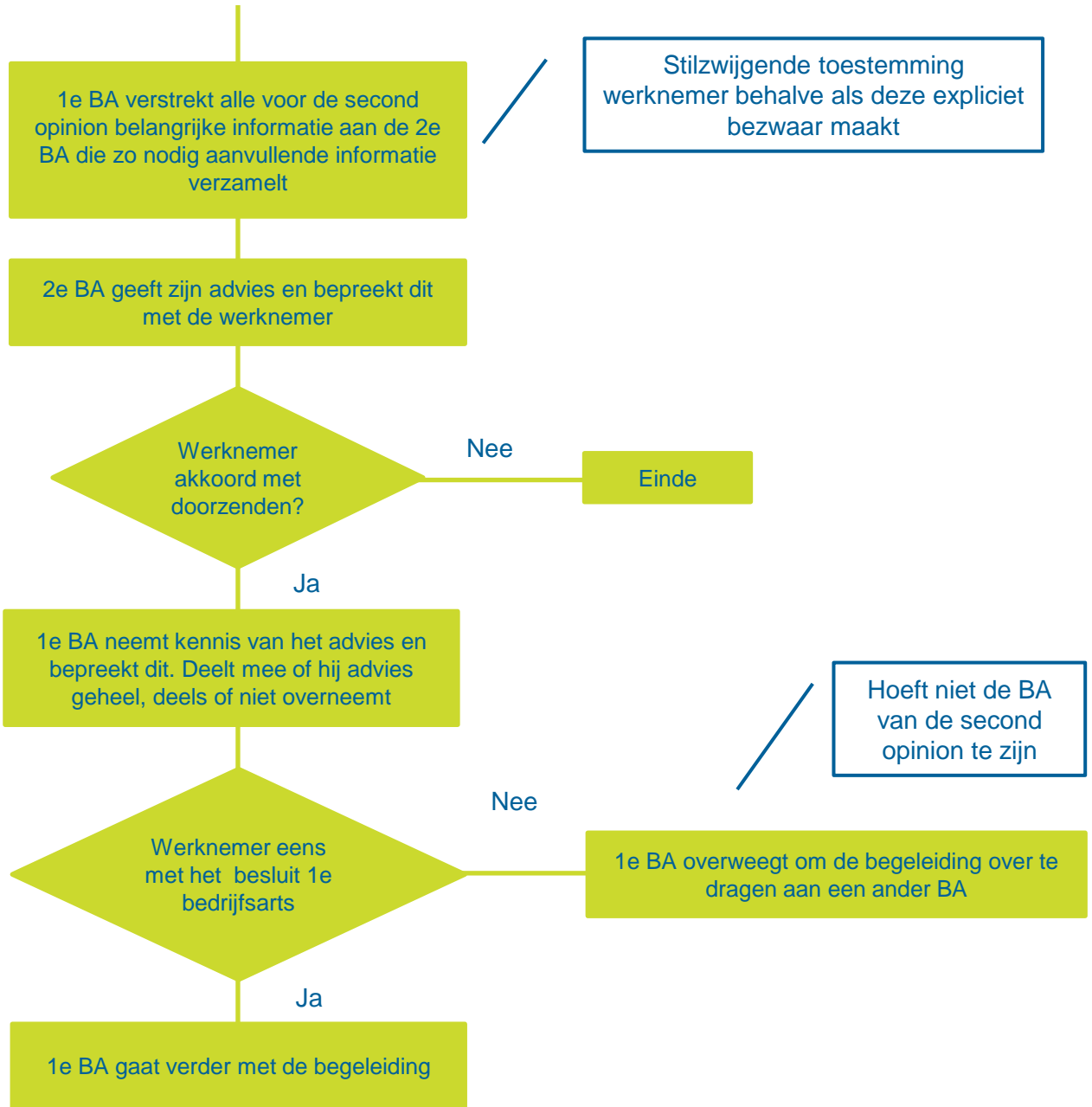
Valt buiten de regeling arbobesluit

Werknemer kiest voor eigen rekening een second opinion arts:

- 1e BA hoeft niets met dit advies te doen
- 1e BA hoeft geen informatie te verstrekken.
- Informatieverstrekking alleen na toestemming werkgever

Contract instemming ondernemingsraad

Keuze uit de lijst vastgelegd in het basiscontract, mogen niet uit hetzelfde bedrijf komen als 1e BA

Verplichte overeenkomst

- De afspraken m.b.t. bedrijfsarts, deskundigen, arbodienst vastleggen in een basiscontract
- Overgangstermijn m.b.t nieuw contract 1 jaar na ingang van de wet op 1 juli 2017
- Basis plus contract:
  - de werkgever kan meer taken (die niet in de Arbowet staan vermeld) in het contract opnemen om de effectiviteit van de dienstverlening te vergroten (bijvoorbeeld PMO)

Basiscontract

- Bevat goede afspraken (en financiële ruimte):
  - over het uitvoeren van de “oude” wettelijke taken:
    - verzuimbegeleiding
    - uitvoeren van het PAGO
    - wettelijke aanstellingskeuringen
    - toetsen van de RI&E (kerndeskundigen)
  - hoe ze hun taak kunnen uitoefenen met inachtnaam van hun deskundigheid en professionaliteit (onafhankelijkheid, mogelijkheid collegiale raadpleging en onderzoek)
  - als het gaat om de bedrijfsarts afspraken over alle taken (f tot en met j) van de eerdere twee sheets

Handhaving

- De Arbowet wordt gehandhaafd door de Inspectie SZW
- In de meeste gevallen gaat dit richting werkgever
- Na de wijziging van de wet kan ook gehandhaafd worden richting bedrijfsarts, kerndeskundigen en anderen deskundigen

Handhaving (2)

- Richting bedrijfsarts:
  - melding beroepsziekten
  - geen goede klachtenregeling
  - niet meewerken aan een second opinion
  - niet adviseren over preventieve maatregelen m.b.t. het arbobeleid
- Richting bedrijfsarts en andere kerndeskundigen
  - niet samenwerken met de medezeggenschap
  - afschrift toetsing RI&E niet aan de medezeggenschap gestuurd

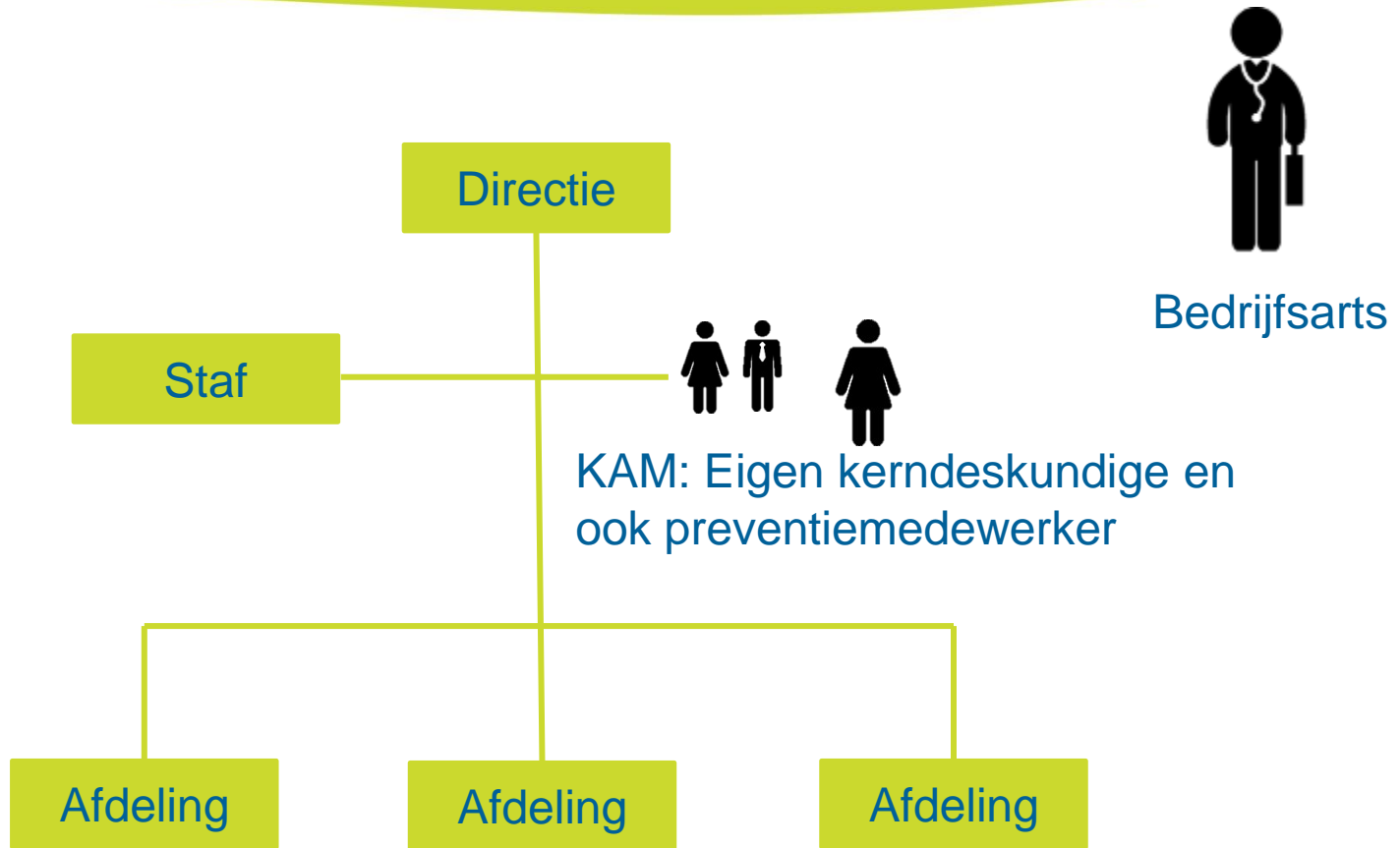
Alvast ingebouwd in de wet. Wordt actief gemaakt als het niet vanzelf gaat lopen

Denken in mogelijkheden (1)

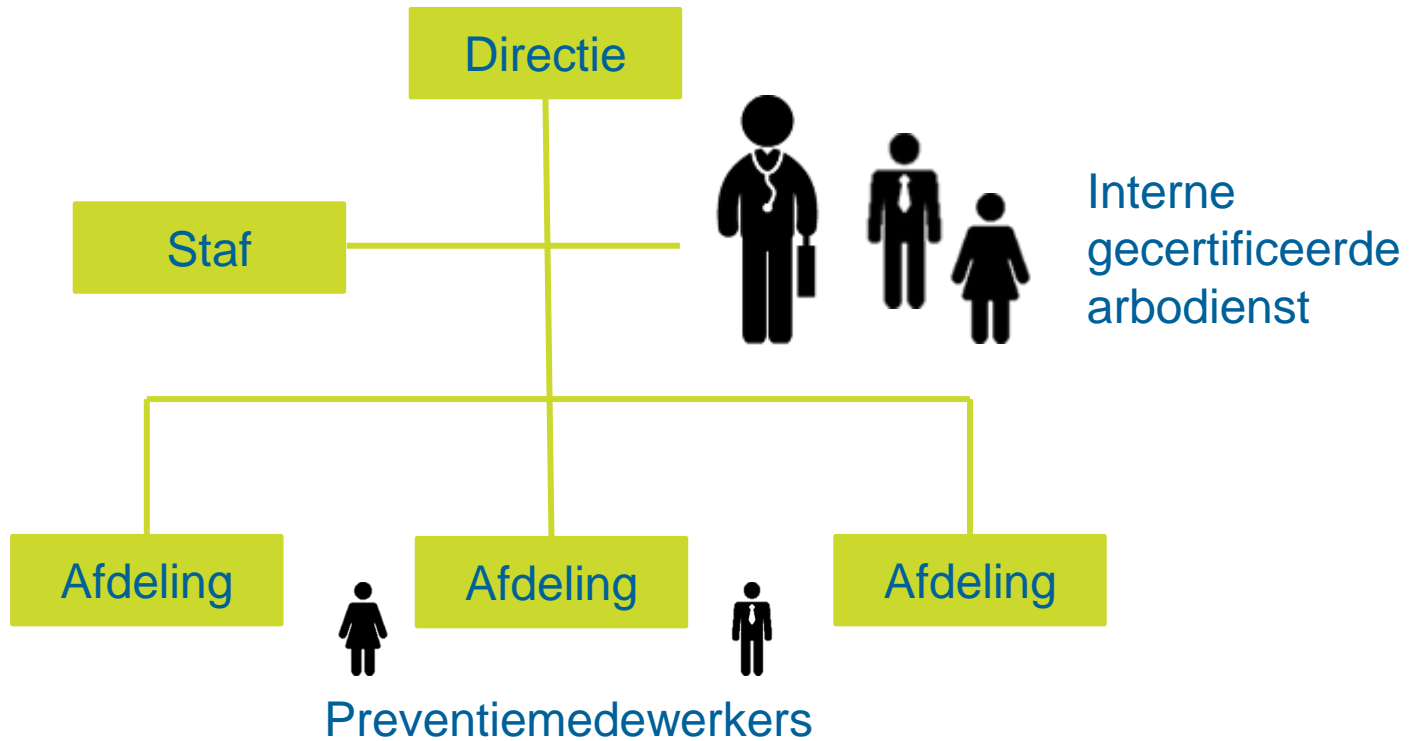
Wetswijziging daagt uit om te kijken naar de organisatie van de deskundige bijstand:

- Waarom kies ik niet voor een interne arbodienst en besteed ik alles uit?
- Waarom regel ik alles centraal en waarom kies ik niet voor “arbo op de werkvloer”
- Heb ik een bewuste keuze gemaakt voor maatwerk of vangnet?
- Hoe kan ik optimaal gebruik maken van de bedrijfsarts bij het vormgeven van het preventiebeleid?

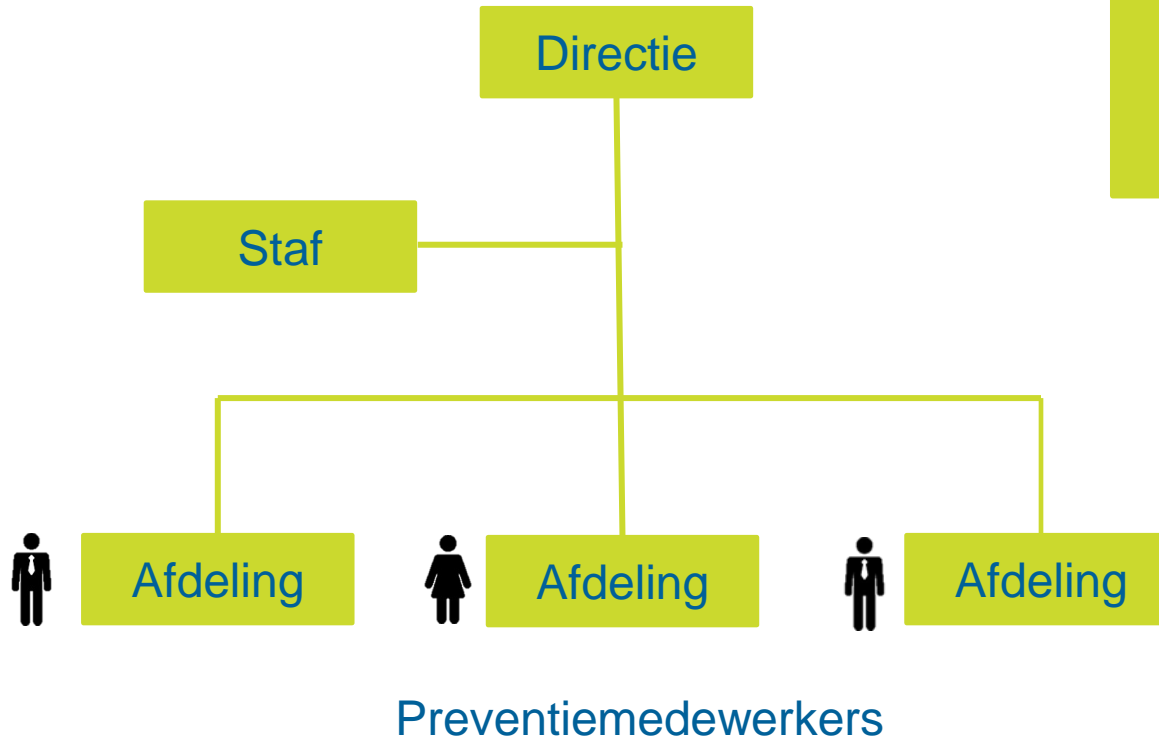
Voorbeeld

Voorbeeld

Voorbeeld

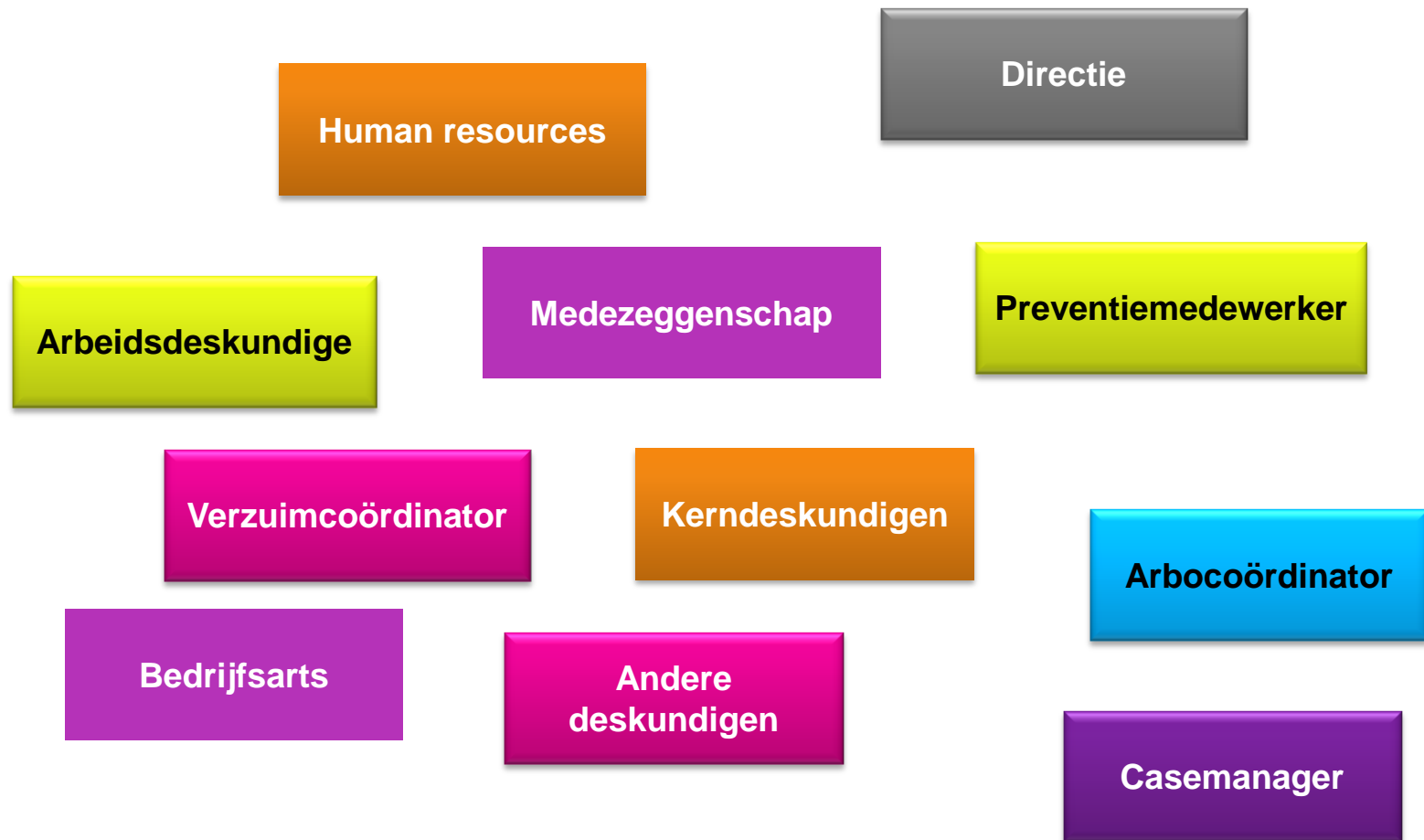
Externe
gecertificeerde
arbodienst

Denken in mogelijkheden (2)

Wetswijziging daagt uit om te kijken naar de overlegstructuur:

- Er moet een overleg plaatsvinden tussen de bedrijfsarts, arbodeskundigen, preventiemedewerkers en medezeggenschap
- Dit kan worden uitgebreid met de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor verzuim en re-integratie.
- Laat de preventiemedewerkers ook actief en zichtbaar op de werkvloer opereren.
TIP: aanschuiven bij een werkoverleg

Arbo = Blokkendoos

Denken in mogelijkheden (3)

Wetswijziging daagt uit om te kijken naar de rol van de medezeggenschap:

- Is de medezeggenschap actief of passief?
- Hebben ze een eigen visie op de deskundige bijstand?
- Peil hun eigen ervaringen met de deskundige bijstand en laat ze eens vragen bij de achterban
- Vroegtijdige betrokkenheid voorkomt discussie bij het uitoefenen van het instemmingsrecht

Aanpassing verzuimprotocol?

- Toegang tot de bedrijfsarts, ook bij “niet verzuim”
- Second opinion
- Klachtenregeling

Instemming
medezeggenschap

- TIP: is het protocol al aangepast aan de Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters

Gevolgen voor de RI&E

- Mogelijk aanpassingen aan de RI&E methodiek nodig.
- Vragen over 'Arbozorg en organisatie van de arbeid als het gaat om de thema's:
  - preventiemedewerkers
  - bedrijfsarts
  - arbodiensten
  - overleg met de medezeggenschap

Wat bijzondere ideeën....

- Duurzame inzetbaarheid als uitgangspunt
- Voorkomen is beter dan genezen (preventie)
- Werk niet vol te houden tot pensioen: open dialoog?
- Niet alleen de bedrijfsarts maar het inzetten van een team van aanvullende specialisten
- Vertrouwen of wantrouwen: basis voor het beleid?
- Ook actief aan de slag met hulp bij het privédeel (mantelzorg, schulden, middelenmisbruik)

Vragen??

